

Teksten er, på trods af det afmålte sidetal, meget velskrevet, i passager nærmest poetisk. Men anvendeligheden begrænses af den valgte inddelingsmåde, som hverken følger de økonomiske planlægningsregioner eller unionsrepublikkerne. Eksempelvis beskrives bjergene på Krims sydkyst, Putorana i nord og Kamchatkas vulkaner i samme afsnit.

I et afsluttende kapitel kommer forfatteren ind på ideologiens indflydelse på natur og ressourcer. Det er her tankevækkende at få genopfrisket Stalins forskruede naturopfattelse, især når man mere end skimter, hvorledes den stadig kan genfindes.

Velskrevet, informativ bog med vægt på naturlandskabet, der især henvender sig til studerende og lægfolk. Vanskelige teori- og begrebsapparater er undgået.

Rolf Guttesen

J. P. Cole: Geography of the Soviet Union. Butterworths, London 1984. XIV, 452 s., ill. 26 cm. GBP 15.-.

En bredt anlagt fremstilling af Sovjetunionens økonomiske geografi i en systematisk opdeling, der medtager naturgrundlaget, er bogens største og centrale del. Indledningsvis præsenteres hovedtrækkene i gigantens historie, partiets rolle, det økonomiske system med planlægning og femårsplaner. Afslutningsvis diskuteres den regionale struktur og udvikling, suppleret med afsnit om levevilkår, med flere spændende forsøg på sammenligninger, og Unionens internationale forbindelser.

Hele fremstillingen beriges med tabeller, oversigts- og detailkort, hvor enkelte dog har ret gamle kilder. Eksempelvis en læbælteplan (!) fra 1952, og kortet over papir- og cellulosefremstilling mangler et af de største kombinator beliggende ved Bratsk, som dog har produceret i over 20 år. Måske har bogen været længe undervejs? Kortene har tit gode indsatskort over UK eller USA-stater til størrelsessammenligning. Tabellerne har ligeledes ofte sammenligningsmuligheder. Der findes et fyldigt index og et 20 siders statistisk bilag. Bibliografien er i orden, men forslag til videregående læsning dårlig, idet der mest henvises til titler af samme bredde, som bogens egen.

Det særlige ved denne fremstilling er nok, at den i høj grad bygger på sovjetiske originalartikler, som oversættes og udgives i det amerikanske tidsskrift »Soviet Geography«, der er udkommet siden 1961.

De problemorienterede afsnit er relativt kortfattede. Det gælder eksempelvis flod-

vendingsproblematikken, problemet det ressourcerige Sibirien contra den folke- og infrastrukturrige europæiske del, samt i nogen grad landbrugsproblemerne, hvor præsentationen ville vinde fx. ved et kort over tørkehyppigheden (nedbørsvariationen) og snedækkets tykkelse og varighed.

Men alt i alt en smuk og informativ bog.

Rolf Guttesen

Environmental management: British and Hungarian case studies. Ed. by Paul A. Compton, Márton Pécsi. (Studies in geography in Hungary; 16).

Akadémiai Kiadó, Budapest 1984. VII, 263 s., ill. 25 cm. USD 27.-.

Bogen er en samling artikler (ialt 15), som præsenterer forskellige ungarnske og britiske geografers arbejde med »environmental management«. Indlæggene stammer fra et britisk-ungarnsk geograf-seminar, hvor man behandlede en bred vifte af miljømæssige problemstillinger, som er blevet belyst af de to landes geografer. Selv om indlæggene kan siges at eksemplificere to forskelligartede landes problemer på miljøområdet, er bogens udvalg af temaer ikke sammensat med henblik på at belyse en velafgrænset problemkreds. Det betones indledningsvis, at artiklerne skal læses som selvstændige indlæg – og de spænder da også emnemæssigt vidt omfattende fx. alternativ energi, by-klima, miljøproblemer i gamle og nye kulfelter, beskyttelse af bynære landbrugsområder, vandressourcer, miljø-kvalitetskontrol og meget andet.

Anette Reenberg

B. Huntley, H. J. B. Birks: An atlas of past and present pollen maps for Europe: 0-13000 years ago.

Cambridge University Press, Cambridge, 1983. XIV, 667 s., kort & 1 mappe med kort. 29 cm. USD 174.-.

Emne: Pollengeografi i Europa, opslagsværk. Publikum: Palynologer og andre naturhistorikere, der beskæftiger sig med vegetationshistorie. Indhold: Værket er i hovedsagen en kartografisk repræsentation af den nuværende og tidligere pollenfordeling i Europa. Isopoll kort viser den relative betydning af forskellige pollentyper på forskellige tidspunkter. F.eks. vises Abies fordeling ca. for hvert 1000 år. Derfetter udføres en principal component analyse for de forskellige tidspunkter, der vises generelle træk af den holocæne vegetationshistorie. Sluttelig rekonstrueres vegetationssamfundenes geografiske fordeling på forskellige tidspunkter i Holocæn med den fineste tid-

sintervalinddeling i perioden 8000-10000 BP, hvor de væsentligste vegetationsmønstre blev etableret. Værket præsenterer både resultater og fortolkninger kartografisk. Som regionalt, vegetationshistorisk opslagsværk er det fremragende.

Peter Frederiksen

Fredningsstyrelsen: Danmarks større nationale naturområder.

Miljøministeriet, 1984. 205 s., ill. & 1 kort. 28 cm. KR 260,-. Med udgangspunkt i kortet over »Danmarks større nationale naturområder« er her udvalgt 44 eksemplarer til nærmere gennemgang. Hver region har sit særpræg og beskrives ganske kort m.h.t. geologisk opbygning, biologiske hovedtræk og kulturhistoriske minder. Det er dog billedmaterialet, der er lagt mest vægt på, og det optager tre af de fire sider om hvert emne. Et helside-farvebillede pr. tema virker godt og fungerer som appetitvækker til at se nærmere på landskaberne, medens de sort-hvide fotos både teknisk og m.h.t. udvalg synes mere tilfældige.

Kr. M. Jensen

Field measurements in geomechanics: proceedings of the international symposium, Zürich, September 5-8, 1983. K. Kovári (ed.).

Balkema, Rotterdam, 1984. 2 bd., 1453 s., 23 cm. USD 95.-.

Dette to binds værk gengiver de forskellige indlæg, der blev givet ved et internationalt symposium i Zürich omhandlende feltmålinger inden for geomekanik. De fleste indlæg, der er ca. 120, omhandler emner, der er perifere for geografer, dog er der en række artikler om jord-terrænhædningsproblematikken og deponier for radioaktivt materiale.

Henrik Breuning Madsen

George Deacon: The Antarctic circumpolar ocean.

Cambridge University Press, Cambridge, 1984. VIII, 180 s., ill. 16 cm. (tværformat). GBP 15.-.

Emne: Generel omtale af det cirkumpolære ocean. Publikum: Gymnasieelever. Indhold: Bogens første halvdel omhandler ekspeditioner, anden halvdel oceanografiske, glaciologiske, klimatiske og zoologiske forhold. Den er meget let læst og informativ på ovennævnte niveau, men er udelukkende beskrivende og stiller ingen spørgsmål. Den er derfor uegnet til optræning i videnskabelig tankegang, og på for et lavt